

LĒMUMS

Rīgā 2011 .gada 8.februārī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs senators J.Neimanis
senatore V.Krūmiņa
senatore I.Skultāne

piedaloties pieteicējas AS „Ventbunkers” pārstāvim AA,
 atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Konkurences
 padomes – pārstāvim BB

trešās personas AS „Ventspils nafta” un SIA „Ventspils nafta termināls”
 pārstāvim CC,

trešās personas Euromin Holdings Ltd. pārstāvei DD,

atklātā tiesas sēdē izskatīja AS „Ventbunkers” blakus sūdzību par
 Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 8.oktobra lēmumu, ar kuru atstāts negrozīts
 lēmums par tiesvedības izbeigšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Konkurences padome ar 2007.gada 21.februāra lēmumu Nr.10 atļāva apvienoties AS „Ventspils nafta” un Euromin Holdings Ltd., iegūstot kopīgu izšķirošu ietekmi SIA „Ventspils nafta termināls”.

[2] Pieteicēja AS „Ventbunkers” iesniedza pieteikumu administratīvajā tiesā, kurā lūdza atcelt Konkurences padomes 2007.gada 21 .februāra lēmumu.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 7.maija lēmumu izbeigta tiesvedība lietā, jo atzīts, ka Konkurences padomes 2007.gada 21.februāra lēmums neskar pieteicējas subjektīvās tiesības. Šāds lēmums ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 8.oktobra lēmumu atstāts negrozīts. Tiesas lēmums pamatots ar tālāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicēja nav bijusi administratīvās lietas dalībnieks administratīvajā procesā iestādē, kura rezultātā ticis pieņemts lēmums; lēmums nenoteica pieteicējai nekādus tiesiskus pienākumus un nepiešķīra tai nekādas tiesības.

[3.2] Konkurences likuma normas tieši neparedz pieteicējai tiesības pārsūdzēt lēmumu, ar kuru atļauta apvienošanās, kuras dalībnieks pieteicēja nav.

[3.3] Pieteicēja Konkurences likuma izpratnē nav SIA „Ventspils nafta” termināls” konkurente, bet gan, ievērojot to, ka pieteicēja caur AS „Latvijas Naftas tranzīts” var īstenot izšķirošo ietekmi AS „Ventspils nafta”, uzskatāms, ka pieteicēja un AS „Ventspils nafta” minētā likuma izpratnē ir atzīstami par vienu tirgus dalībnieku. Turklāt otrs lielākais AS „Ventspils nafta” pamatkapitāla īpašnieks ir Euromin Holdings Ltd. ar 34,75 procentiem akciju. Ievērojot to, ka konkrētajā lietā pieteicēja un apvienošanās dalībnieki nav uzskatāmi par konkurentiem Konkurences likuma izpratnē, konkrētajā gadījumā nav pamata Konkurences likuma 16.panta trešās daļas piemērošanai attiecībā uz pieteicēju.

[3.4] Pieteicēja pārtrauca saņemt SIA „Ventspils nafta” termināls” pakalpojumus civiltiesiska darījuma – līguma darbības izbeigšanās rezultātā, nevis AS „Ventspils nafta”, SIA „Ventspils nafta” termināls” un Euromin Holdings Ltd. apvienošanās rezultātā. Tādejādi nav konstatējama cēloņsakarība starp to, ka pieteicējs nesaņem pa cauruļvadu transportētos naftas produktus, un apvienošanās faktu.

[4] Pieteicēja iesniegusi blakus sūdzību, norādot, ka pieteicējai ir subjektīvās tiesības iesniegt pieteikumu. Pieteicēja un AS „Ventspils nafta” nav viens tirgus dalībnieks, jo pieteicēja caur AS „Latvijas Naftas tranzīts” nevar ietekmēt AS „Ventspils nafta”, tostarp līguma noslēgšanu par dīzeļdegvielas transportēšanu.

Motīvu daļa

[5] Konkurences likuma 16.panta ceturtnā daļa noteic, ka Konkurences padome dod atļauju apvienoties tirgus dalībniekiem, ja paziņotā tirgus dalībnieku apvienošanās nerada vai nenostiprina dominējošo stāvokli vai nevar būtiski samazināt konkurenci jebkurā konkrētajā tirgū. No Konkurences likuma 16.panta ceturtnās daļas izriet subjektīvās publiskās tiesības tirgus dalībniekiem, kuri nolēmuši apvienoties, prasīt apvienošanās atļaujas izsniegšanu. Vienlaikus no Konkurences likuma 16.panta ceturtnās daļas izriet arī subjektīvās publiskās tiesības pārējiem tirgus dalībniekiem prasīt apvienošanās atļaujas pārbaudi tiesā.

[6] Kā atzīts Eiropas Savienības tiesas judikatūrā, lai personai būtu subjektīvās tiesības pārsūdzēt citiem tirgus dalībniekiem dotu apvienošanās atļauju, apvienošanās ir jāskar šo personu tieši un individuāli. Pie tam svarīgi, vai lēmums skar personu individuāli. Ja lēmums neskar personu individuāli, tad zūd nepieciešamība noskaidrot, vai tas personu skar tieši. Citas personas, kas nav lēmuma adresātes, ir individuāli un tieši skartas tad, ja lēmums tās skar personisko iezīmju vai īpašu apstākļu dēļ, kas tās izceļ no pārējo personu loka, un tās līdz ar to līdzīgā veidā tiek individualizētas tāpat kā adresāti (*sk. Eiropas Savienības Tiesas 1963.gada 15.jūlija spriedumu lietā Nr. 25/62 Plaumann, 2002. gada 25.jūlija sprieduma lietā Nr.C-50/00 P Union de Peguenos Agricultores 36.punktu*). Turklāt norādīts, ka vienkārša līdzdalība apvienošanās izmeklēšanas procesā nav uzskatāma par pietiekamu. Būtībā pat nav izšķiroši, vai persona ir bijusi vai nav bijusi pieaicināta apvienošanās izmeklēšanas procesā iestādē, jo tas pats par sevi vēl neprezumē tai individuālu tiesību aizskārumu. Vienlaikus, aktīva līdzdalība administratīvajā procesā ir faktors, kas judikatūrā regulāri tiek ņemts vērā konkurences jautājumos, lai kopā ar citiem īpašiem apstākļiem pamatotu prasības pieļaujamību (*sk. Eiropas Savienības Tiesas 1986. gada 28.janvāra sprieduma lietā Nr. 169/84 Cofaz 24. un 25.punktu, 1994.gada 19.maija sprieduma lietā Air France, 44.punktu, 1998.gada 31.marta spriedumu apvienotajās lietās Nr.C-68/94 un C-30/95 Kali & Salz 54.punktu*).

[7] Izskatāmajā lieta Senāts konstatē, ka pieteicēja savu individuālo aizskārumu ar apvienošanās atļauju saskata tajā, ka ar apvienošanās tiekot nostiprināts SIA „Ventspils nafta” termināls” dominējošais stāvoklis pa cauruļvadiem

transportētas naftas pārkraušanas pakalpojumu tirgū. Šāds stāvoklis ir novedis pie tā, ka minētā sabiedrība ir atteikusies turpināt darījuma attiecības ar pieteicēju par dīzeļdegvielas pieņemšanu un tālāku transportēšanu pieteicējai. Vienlaikus pieteicējai pieder AS „Latvijas Naftas Tranzīts” kontrolpakete, bet AS „Latvijas Naftas Tranzīts” pieder 44,87 procenti no AS „Ventpils nafta” pamatkapitāla. Otram AS „Ventpils nafta” akcionāram Euromin Holdings Ltd. pieder 34,75 procenti pamatkapitāla.

Senāts nekonstatē, ka Euromin Holdings Ltd. kļūšana par SIA „Ventpils nafta” termināls” būtu ietekmējusi kādu konkrētu tirgu. Tāpat šāda apvienošanās nav ietekmējusi pieteicējas līguma attiecības ar SIA „Ventpils nafta” termināls”, jo tās ir beigušās, tāpēc ka ir beidzies termiņš. Līdz ar to pieteicējai nav individuāla un tieša aizskārums ar apvienošanās atļauju.

[8] Tā kā pieteicējai pieder ievērojams AS „Ventpils nafta” akciju skaits, bet pārējiem akcionāriem pieder mazāks akciju skaits, tas savukārt ietekmē pieteicējas iespēju noteikt AS „Ventpils nafta” darbību. Protams, pieteicējas akciju skaits nedod absolūtu kontroli pār AS „Ventpils nafta”, tomēr faktiski akciju daudzums rada pietiekošu ietekmi tajā. Līdz ar to var piekrist apgabaltiesas secinājumam, ka faktiski pieteicēja un apvienošanās dalībnieki nav uzskatāmi par konkurentiem Konkurences likuma izpratnē.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 1.punktu un 324.panta pirmo daļu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o l ē m a

Atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 8.oktobra lēmumu, bet AS „Ventbunkers” blakus sūdzību noraidīt.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs senators (paraksts) J. Neimanis

Senatore

(paraksts)

V.Krūmiņa

Senatore

(paraksts)

I. Skultāne